

NOTULEN

van het verhandelde in de openbare
raadsvergadering, gehouden ten raadhuis op
woensdag 5 juli 2017 om 19.00 uur.
Nr: 17it01262

AGENDA

1. Opening

2. Vaststelling van de raadsagenda.

3. Goedkeuring van de notulen van de raadsvergadering van 31 mei 2017

4. Ingekomen stukken

AKKOORDSTUKKEN

5. Motie inzake zwaar vuurwerk

6. Ontwerpbesluit inzake het nemen van een voorbereidingsbesluit ex artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening met betrekking tot diverse percelen in Kerkrade.

BESPREEKSTUKKEN

7. Ontwerpbesluit inzake vaststellen jaarrekening 2016

8. Ontwerpbesluit inzake zienswijze "Jaarrekening 2016, begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 van de Gemeenschappelijke Regeling WOZL".

9. Rekenkameronderzoek 'Grip op verbonden partijen in het sociaal domein'

10. Sluiting

Aanwezige leden: A.M.H. van Beek, E.C.C.J. Bremen-Munsters, P.A.L.M. Dahlmans, J.P.M. Dautzenberg, M.M.L. van Drunen, A.M.J. Geers, J.L.P. Hanssen, W.J. Heijltjes, R.T.A. L. Hoofs, A. van Horsen, H.G. Housen, A.M.J.G. Housen-Donners, J.J.H. Iding, H.J.G.M. Jacobs, N. Krasovec, M.A.K.J. Laumann, M. Meijer, P.G.J. Van der Mierden, J.P.M. Paas, J. Roland, J. Rozema, P.D. Schepers, J.A. Severins en A.M.T. van Soest

Wethouders: de heer Bok, de heer Jongen, de heer Schlangen, de heer Schneider, de heer Weijers en de heer Wiermans

Afwezige leden: L.J.M. Crombach, J.P.J. Essers, W.H.H. De Groot, J.H.J. Krewinkel en J.W.A. Vinders

Voorzitter: de heer J.J.M. Som, burgemeester

Griffier: mevrouw B.W.E. van der Wijst-Tripels, griffier

PUNT 1

OPENING

- 5 De voorzitter heet alle aanwezigen en de mensen thuis van welkom. Hij vraagt Piet Kurver naar voren, die vanavond voor het laatst in een officiële vergadering als bode aanwezig is. Hij neemt in september a.s. afscheid, maar er wordt nu aandacht aan besteed omdat het vanavond de laatste officiële vergadering is waar hij bij is. Piet is een vertrouwd gezicht in de raadzaal. Hij is een topgastheer, die zorgt voor de ontvangst en een natje en een droogje, ook na de vergaderingen. Piet gaat een nieuwe fase in, hij gaat een mooi huis in de bruisende binnenstad van Kerkrade betrekken en genieten van zijn gezin, de kinderen, kleinkinderen en het wandelen. Hij wandelt het liefst in de bergen in Sud-Tirol. Om hem het gevoel te geven van een weidse uitzicht, natuur en nadenken over deze raad en om het goede leven dichtbij te brengen overhandigt hij hem een typisch drankje uit die streek, een Obstler van 38%. Hij bedankt Piet voor de goede zorgen en voor alles wat hij heeft gedaan. De voorzitter spreekt vervolgens de inmiddels gebruikelijke overweging uit: 'Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkaanders geloofs- en levensovertuiging, met een juiste waardering voor elkaanders mening'. Er zijn afmeldingen ontvangen van de heren De Groot, Essers, Crombach en Krewinkel. De heer Vinders komt, zo heeft hij begrepen, later. Hij verwelkomt het voltallige college bij agendapunt 7 en wethouder Wiermans bij agendapunt 8. Vervolgens trekt hij een lootje. Het is nummer 19 dat correspondeert met de heer Hoofs.

PUNT 2

- 25 VASTSTELLING VAN DE RAADSAGENDA

De raadsagenda wordt goedgekeurd.

PUNT 3

- 30 GOEDKEURING VAN DE NOTULEN VAN DE RAADSVERGADERING VAN 31 mei 2017

De notulen van de raadsvergadering van 31 mei 2017 worden ongewijzigd vastgesteld.

PUNT 4

INGEKOMEN STUKKEN

- 40 Mevrouw Laumann meldt schriftelijke vragen te gaan stellen over de ingezonden stukken over het faillissement van Licom en over de Jeugdzorg.

De ingekomen stukken worden conform voorstel vastgesteld.

- 45 AKKOORDSTUKKEN

PUNT 5

MOTIE INZAKE ZWAAR VUURWERK

- 50 De motie wordt zonder nader beraad en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

PUNT 6

ONTWERPBESLUIT INZAKE HET NEMEN VAN EEN VOORBEREIDINGSBESLUIT EX ARTIKEL 3.7 WET
RUIMTELIJKE ORDENING MET BETREKKING TOT DIVERSE PERCELEN IN KERKRADE

- 5 Het ontwerpbesluit wordt zonder nader beraad en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

BESPREEKSTUKKEN

10 PUNT 7

ONTWERPBESLUIT INZAKE VASTSTELLEN JAARREKENING 2016.

- 15 De voorzitter memoreert dat het college met deze jaarrekening verantwoording aflegt over het gevoerde bestuur in het jaar 2016. Dit ontwerpbesluit ligt voor omdat het de bevoegdheid van de raad is de jaarrekening vast te stellen en het college decharge te verlenen over de gevoerde structuur. De interne Rekenkamercommissie heeft de jaarrekening onderzocht en de heer Dautzenberg brengt namens de Rekenkamercommissie een advies aan de raad uit.
- 20 De heer Dautzenberg brengt verslag uit namens de Rekenkamercommissie. Hij heeft samen met de heer Van der Mierde, de wethouder, de accountant, de griffier en de medewerkers van de afdeling Financiën gesproken over de jaarrekening 2016 en de door de accountant uitgevoerde controle. De raad heeft kunnen kennisnemen van een verslag van dit gesprek, maar desondanks benoemt hij kort een aantal punten. De accountant heeft een toelichting op de accountantscontrole gegeven en is daarbij ingegaan op een aantal
- 25 specifieke aandachtspunten zoals de getrouwheid en rechtmatigheid, de grondexploitatie en de campus. Risico's zijn in kaart gebracht en die zijn naar de mening van de accountant op dit moment onder controle. Er is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een jaarlijkse evaluatie en er is uitgebreid stilgestaan bij het Sociaal Domein en de financiële consequenties, waarbij de accountant heeft opgemerkt dat de bedrijfsvoering en monitoring binnen het Sociaal Domein nu beter is georganiseerd dan in voorgaande jaren. Geconstateerde
- 30 onzekerheden blijven binnen de door de raad vastgestelde controletolerantie en de accountant heeft dan ook een goedkeurende verklaring afgegeven en gaf aan dat er weinig bijzonderheden te melden zijn. De financiële situatie blijft een punt van aandacht, maar is ongewijzigd ten opzichte van het boekjaar 2015, behoudens de in 2016 genomen besluiten. Er is in het gesprek geconcludeerd dat het accountantsrapport geen aanleiding tot verdere inhoudelijke opmerkingen geeft en dat er geen belemmeringen zijn om de
- 35 jaarrekening door de raad te laten vaststellen. De Rekenkamercommissie heeft de betrokken ambtenaren een compliment gegeven en bedankt voor de inzet bij de totstandkoming van deze jaarrekening. De Rekenkamercommissie adviseert de raad dan ook om de jaarrekening 2016 vast te stellen en het college decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid.
- 40 Mevrouw Housen heeft in de commissie AZM al te kennen gegeven geen bezwaar te hebben tegen de vaststelling van de jaarrekening.

- De heer Roland heeft kennisgenomen van de jaarrekening. Ons Kerkrade is het niet eens met enkele genomen besluiten en maakt zich wel zorgen over de financiële positie van de gemeente Kerkrade. In de
- 45 jaarrekening is te zien dat het Eigen Vermogen afneemt en de schuldenpositie toeneemt. Dat is niet goed, maar het is nog niet zorgelijk, het moet wel een punt van aandacht blijven. Ons Kerkrade keurt de jaarrekening goed.

- Mevrouw Laumann heeft kennisgenomen van de jaarrekening en ze heeft drie vragen. Op pagina 93 van de
- 50 jaarrekening staat dat de solvabiliteit 24,6% is, terwijl eerder 14% werd gerapporteerd. Ze wil weten hoe dit kan omdat op pagina 169 staat dat het Eigen Vermogen van de gemeente is afgenomen van € 50 miljoen naar € 42 miljoen. Op pagina 106 staat dat € 7 miljoen is afgelost op leningen, maar € 10 miljoen werd bijgeleend. Dan is het in 2016 weer € 84,5 miljoen. Op pagina 183 gaat het over de kasgeldleningen en daar staat dat in december 2016 € 9,2 miljoen wordt geleend en in dat in januari 2017 deze lening weer wordt

afgelost. Ze vraagt een toelichting op deze constructie, waarin dit binnen een maand gebeurt. Op pagina 185 staat de schadeprocedure en ze wil weten waarvoor de gemeente precies aansprakelijk wordt gesteld.

5 De heer Van Beek leest op pagina 33 onder Werk en economie: "Inzet op fraudebestrijding teneinde het maatschappelijk draagvlak voor de doelgroepen te waarborgen". Er worden allerlei maatregelen genoemd zoals handhaving inzake bijstandsfraude en het afsluitende statement is: "De burger moet er immers op kunnen vertrouwen dat gemeenschapsgelden zorgvuldig worden ingezet". Hij vindt dit geen inhoudelijk argument dat specifiek hier van toepassing is omdat alle overheidsmiddelen zorgvuldig moeten worden ingezet. Bijstandsfraude is fraude net als alle andere fraude al dan niet met gemeenschapsgelden. Hij ziet dan ook
10 geen enkele reden dit alleen hier in deze jaarrekening als een soort onderbouwend en rechtvaardigend argument voor het beleid op te voeren. Hij vraagt een tekstuele aanpassing waarbij deze zin wordt weggelaten.

15 De heer Iding heeft in de commissie AZM de jaarrekening al goedgekeurd. Hij sluit zich aan bij de woorden van de heer Dautzenberg die uit naam van de accountant sprak en de complimenten overbracht naar ambtenaren en wethouders. Ook de VVD bedankt hen voor het uitstekende werk.

20 De heer Heijltjes merkt op dat de jaarrekening een terugblik op het jaar 2016 is. Burgerbelangen gaat akkoord met de jaarrekening 2016.

De heer Van Drunen vindt dat de jaarrekening kan worden vastgesteld. Hij complimenteert het college en verleent graag decharge.

25 Mevrouw Bremen sluit zich aan bij de woorden van de heer Heijltjes.

De heer Paas merkt op dat alle uitgaven in de jaarrekening worden verantwoord en dat daarbij wordt vermeld op welk besluit ze betrekking hebben. De accountant en de Rekenkamercommissie hebben ernaar gekeken en hij neemt daarom aan dat het goed zit. Hij complimenteert de wethouder en de ambtenaren.

30 Mevrouw Van Soest gaat akkoord met de jaarrekening.

Wethouder Schneider is het eens met de opmerking van Ons Kerkrade dat de financiële positie moet worden gemonitord en dat er uitgaande van de huidige situatie een bestendige lijn naar de toekomst moet zijn. Iedereen weet dat er veel fluctuatie is, met name omdat de gemeente bij het bepalen van het beleid voor een
35 groot deel afhankelijk is van de landelijke overheid die gelden moet toekennen. Er moet veel aandacht blijven voor de financiële positie van de gemeente en de strekking tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota was dat de fluctuaties zoveel mogelijk moeten worden ingedamd, zodat er niet steeds beleidsmatige aanpassingen hoeven te worden gedaan. De eerste zorg is de verschillen zo gelijkmatig mogelijk op te vangen om qua beleid een bestendige lijn te kunnen voeren en daarvoor is doorlopend de nodige aandacht voor de financiële
40 positie nodig. Hij weet niet precies waardoor de solvabiliteit is toegenomen. Het klopt dat het Eigen Vermogen is veranderd, maar solvabiliteit is een ratio waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van een organisatie om aan schulden te kunnen voldoen en die ratio is verbeterd. Bij meer Eigen Vermogen stijgt de mogelijkheid om te kunnen aflossen, maar dat is altijd in relatie tot de langlopende schulden en die relatie is beter geworden. Het exact technische antwoord kan hij schriftelijk doen toekomen. Ook het afsluiten en weer
45 aflossen van een lening is een continu proces, waarbij altijd wordt gekeken naar de marktwaarde en de voorwaarden om een lening af te sluiten. Dat is een continu spel waarbij optimalisatie wordt gezocht om gelden tegen een zo gunstig mogelijk tarief weg te zetten. Het is dan mogelijk dat kortlopende leningen worden omgezet in een pakket langlopende leningen waarvan duidelijk is dat de voorwaarden daarvoor veel gunstiger zijn. De huidige stand van zaken zal ook weer anders zijn dan in deze jaarrekening is
50 gerapporteerd. Hij kan schriftelijk inzicht geven in tegen welke tarieven en op welk moment de lening is overgesloten. De opmerking over het altijd waakzaam zijn wat betreft hoe met gemeenschapsgelden wordt omgegaan, niet alleen in het Sociaal Domein is terecht. Die waakzaamheid en het goed opletten hoe prudent met middelen wordt omgegaan geldt niet alleen voor het Sociaal Domein. Hij belooft een terugkoppeling. Op

het moment dat er geen verdere gevolgen zijn met betrekking tot de inhoud van de boodschap wordt dit gecorrigeerd omdat het inderdaad voor alle beleidsterreinen geldt.

- 5 Wethouder Weijers geeft aan dat de schadeprocedure betrekking heeft op Supravast, het voormalig Jan Linderspand. Hij weet dat er onlangs een positieve uitspraak was. Het had te maken met een bestemmingsplan en hij kan de raad de details doen toekomen.

Mevrouw Laumann wil weten waarvoor de gemeente aansprakelijk is gesteld.

- 10 De heer Krasovec vraagt of de toegezegde informatie met iedereen wordt gedeeld.

De voorzitter beaamt dit.

- 15 Mevrouw Laumann gaat akkoord met de jaarrekening. Er volgen nog schriftelijke vragen.

PUNT 8

ONTWERPBESLUIT INZAKE ZIENSWIJZE "JAARREKENING 2016, BEGROTING 2018 EN MEERJARENRAMING 2019-2021 VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WOZL"

- 20 De voorzitter geeft aan dat in de Gemeenschappelijke Regeling WOZL Zuid-Limburg is vastgelegd dat het bestuur de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden van de aangesloten gemeenten voorlegt. De raden worden daarbij in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze af te geven.

- 25 Mevrouw Housen heeft al in de commissie aangegeven akkoord te gaan met het voorstel.

- 30 De heer Jacobs geeft aan dat dit onderwerp uitvoerig in meerdere commissies is besproken. Het knelpunt is met name de houding van de overheid. Vooral doordat het subsidiebedrag per arbeidsjaar afneemt, wordt het tekort bij de gemeente steeds groter. Enkele maanden geleden is hierover unaniem een motie aangenomen en hij geeft mee dit signaal bij de informateur naar voren te brengen. Het is belangrijk dat, ondanks deze ontwikkeling, de mens centraal blijft staan en dat de gemeente de voelhoorns uitsteekt; mensen kunnen onder druk staan of door omstandigheden niet meer werkzaam zijn bij de WOZL. Deze groep mag niet leiden onder alles wat op hen afkomt. Hij gaat akkoord met het voorliggende voorstel.

- 35 Mevrouw Laumann geeft aan dat de SP dit onderwerp tot een bespreekstuk wilde maken. Ze gaat in op twee punten met betrekking tot de begroting en de meerjarenraming van de WOZL, namelijk instemming met de begroting van de WOZL en de bedragen ten laste van het Sociaal Domein. De informatie van de WOZL is altijd goed onderbouwd en ook de risico's van de WOZL zijn goed in kaart gebracht. De bijdrage van de gemeente zal wijzigen doordat de verdeling van gelden in 2017 verschuift van woongemeente naar werkgemeente. Deze herverdeling is nog niet in de begroting opgenomen en die komt er nog eens overheen. Daar kan nog een bedrag bijkomen dat ook nog moet worden verrekend. Ze maakt zich grote zorgen over het opstapelen van de tekorten in het Sociaal Domein, zoals het er nu naar uitziet, resteert er eind 2017 in het Sociaal Domein nog € 3 miljoen. Dit besluit aangaande de WOZL wordt pas cijfermatig in de Najaarsnota meegenomen, dat is de volgende cijfermatige vertaling, verwerking en actualisatie en misschien komen er vanwege de verschuiving van de verdeling nog meer kosten bij. De SP kan niet anders dan instemmen met de begroting van de WOZL, maar stemt niet in met de toevoeging om de tekorten uit het Sociaal Domein te halen. Het Sociaal Domein kan dit echt niet meer dragen. Er moet snel gehandeld worden om een constante reserve in het Sociaal Domein te kunnen waarborgen.

- 50 De heer Iding is blij met de goede resultaten in 2016, maar hij maakt zich wel zorgen over de toekomst. Er is al gelobbyd in Den Haag en hij wacht deze ontwikkelingen graag af. Waar nodig en mogelijk moeten dan beslissingen worden genomen en keuzes worden gemaakt. Zoals uit de meerjarenraming blijkt, wordt er al geknepen. Hij vergelijkt de begroting met een citroen die wordt uitgeperst; als die eenmaal is uitgeperst, komt er verder geen druppel sap meer uit.

De heer Heijltjes is in de commissie uitvoerig ingelicht over de factoren waardoor de kosten hoger worden. Het gaat om een bijzondere doelgroep met een bijzonder karakter en hij gaat akkoord met het voorstel.

- 5 De heer Van Drunen herhaalt dat het in de commissie is besproken. Ook zijn fractie maakt zich enorme zorgen over de toenemende tekorten. Hij wacht af waar de lobby naar het rijk mee komt, maar op enig moment moet weer om tafel worden gezeten om te kijken hoe het zit met de doelgroepen in het Sociaal Domein en hoe de gelden op een goede manier kunnen worden verdeeld. Naast de WOZL, zijn er ook de Wajongers en andere mensen die onder de Participatiewet vallen. Hij is het eens met de zienswijze en hij
- 10 wacht af waarmee de lobby en het demissionaire kabinet komen.

- Mevrouw Bremen heeft ook haar zorg over de ontwikkelingen uitgesproken. De gemeente is hiervan niet de oorzaak, maar het komt door externe factoren, met name doordat steeds moet worden afgewacht wat het rijk doet; het lijkt wel een loterij. Wat mogelijk was, heeft de wethouder opgepakt. Ze heeft in de commissie
- 15 gevraagd naar het ombuigen van woon- naar werkgemeente en het antwoord was dat dit ongeveer gelijk blijft. Ze heeft toen in de commissie de suggestie gedaan om naast de ingezette acties te kijken naar een pot. In de participatiegroep schijnt een pot van € 2,6 miljoen te zitten, waarmee interessante projecten kunnen worden betaald. Ze gaat akkoord met het voorstel.

- 20 De heer Paas gaat akkoord met het voorstel.

Mevrouw Van Soest sluit zich aan bij de woorden van de heer Paas.

- Wethouder Wiermans geeft aan dat de heer Dijk in de commissie heeft gewezen op een aantal oorzaken. Hij
- 25 brengt in herinnering dat de prognose is dat het operationele resultaat van de WOZL in 2018 ruim € 12 miljoen is en het subsidieresultaat € 24 miljoen negatief. Dat levert de genoemde € 12 miljoen op. Ons Kerkrade gaf al aan dat dit heeft te maken met de arbeidsjaren, een nog hogere korting op de subsidie en de loonkosten met de bijbehorende cao-ontwikkeling. Hij heeft altijd geleerd dat je je op enig moment wel ongerust mag maken, maar dat je daarna moet nadenken over hoe je die ongerustheid kunt omzetten in een
- 30 strategie om te bekijken hoe je dat onder controle kunt krijgen. Het bestuur heeft aangegeven dat daarvoor in ieder geval binnen de organisatie van WOZL continu aandacht moet zijn. Hij heeft in een brief aan de raad en de commissie uitgebreid geantwoord op de vraag over de lobby. Hij neemt graag de suggestie van Ons Kerkrade over om versterkt, voor alle gemeenten die adhesie met de motie hebben betuigd, deze bij de informateur onder de aandacht te brengen. Ons Kerkrade gaf aan dat er in zo'n proces altijd veel aandacht
- 35 voor de mens moet blijven. Het gaat om een proces waarbij mensen die werkzaam waren binnen de muren van het vroegere Licom en het huidige WOZL naar buiten worden verplaatst via groeps- of individuele detacheringen, maar het bestuur dringt er altijd op aan dat daar wel de menselijke maat moet gelden. Het is niet zo dat maar wordt gedrukt op een resultaat en het bestuur is erg alert op collateral damage. Hij hoort het graag als er signalen zijn dat dit het geval is, dan stelt hij dit direct aan de orde. De inbreng van de SP is
- 40 analoog aan wat mevrouw Laumann ook al in de commissie heeft aangegeven. Zij zegt eigenlijk dat het geen automatisme moet zijn dat de acties om te komen tot vermindering van eventueel toegenomen tekorten bij de WOZL binnen het Sociaal Domein plaatsvinden, maar dat moet worden gekeken of er ruimte binnen de totale begroting is. Hij herhaalt dat het college dit niet doet. Ongeveer 70% van de begroting gaat naar het Sociaal Domein en de overige 30% is voor allerlei andere zaken, zoals scholen en wegen. Ook in de scholen
- 45 zitten burgers en die moeten daarom goed worden onderhouden. Als het dak lekt, hebben de burgers ook een probleem en dat geldt ook voor straten die niet goed onderhouden zijn. Op 22 februari jl. heeft de raad ingestemd met de eerste begrotingswijziging WOZL 2017. Daarbij hoort ook dat de bekostiging uit het participatiebudget zou plaatsvinden als de reserve Sociaal Domein niet toereikend is. Mevrouw Laumann is daarmee akkoord gegaan, maar niet met de vertaling daarvan in de Voorjaarsnota. De Voorjaarsnota is in
- 50 grote meerderheid aangenomen en onderdeel daarvan was dat een ambtelijke commissie in het leven wordt geroepen die gaat werken aan scenario's voor als het in 2018 noodzakelijk is in het totaal van het Sociaal Domein in te grijpen. Dat is nog lang niet zeker, maar als het aan de orde is, moet de gemeente er klaar voor zijn. Daarvoor is op dit moment geen aanleiding, de reserve van het Sociaal Domein wordt in 2018 niet negatief en het college creëert tijd om op een verstandige wijze met deze materie om te gaan.

De vraag over de woon-werkgemeente is al beantwoord door de heer Van Dijk, die zei dat de eerste analyse is dat het voor de WOZL in principe een soort wash-wash is, dat dit ongeveer gelijk blijft.

De heer Krasovec geeft aan dat er nog een taakstelling van € 250.000,00 voor de Jeugdzorg openstaat.

5

Mevrouw Laumann zegt dat ze de eerste begrotingswijziging heeft goedgekeurd, maar dat het nu over de tweede begrotingswijziging gaat. De wethouder zegt dat 70% naar het Sociaal Domein gaat, maar ze denkt dat hij hiermee Sociale Zaken in Kerkrade bedoelt. De wethouder zegt dat ook geld aan stenen en scholen moet worden besteed, maar ze denkt dat van die 70% in Sociale Zaken ook een deel naar scholen gaat. De

10 wethouder heeft inderdaad in de Voorjaarsnota voorgesteld een ambtelijke commissie te laten kijken, maar toen heeft de SP gezegd de Voorjaarsnota niet goed te keuren omdat er nu actie moet worden ondernomen. De SP blijft bij het standpunt zoals verwoord bij de behandeling van de Voorjaarsnota.

Wethouder Wiermans kent het minderheidsstandpunt dat mevrouw Laumann heeft ingenomen, maar de
15 meerderheid van de raad had een ander standpunt. 70% gaat over het totale Sociaal Domein met de WMO, de Participatiewet en Jeugdzorg. Hij heeft in de commissie uitgelegd dat wanneer de gemeente door ontwikkelingen op rijksniveau wordt gedwongen om binnen de kaders, de gelden en de marges te blijven die rijksoverheid heeft aangereikt, het uitgangspunt van het college is dat het die de oplossing ook binnen de drie D's zoekt. Hij hoopt dat het niet nodig is en daarom creëert het college tijd tot in 2018 om een aantal
20 ontwikkelingen af te wachten. Hij vindt dat nu niet moet worden ingegrepen als er nog een half tot drie kwart jaar is om er op een verantwoorde manier mee om te gaan.

Mevrouw Laumann blijft bij haar standpunt.

25 Wethouder Wiermans zegt dat er een actieplan komt om in de toekomst te kijken hoe zaken anders kunnen worden ingericht. Hij wil aan de voorkant proactief goede zorg verlenen. Het gaat om een forse taakstelling om tot een bezuiniging te komen, maar er blijft sprake van maatwerk. Hij wil maatwerk leveren, maar aan de voorkant toch proactief blijven en de zorg die nodig is inrichten. Hierdoor wordt niet alleen geld bespaard, maar krijgen kinderen de zorg die ze nodig hebben, waardoor ze niet in een traject terechtkomen waarin ze
30 niet thuishoren.

Mevrouw Laumann gaat niet akkoord met het voorstel, niet vanwege de begroting, maar vanwege de invulling.

35 De raad, met uitzondering van de SP, gaat akkoord met het voorstel.

PUNT 9

REKENKAMERONDERZOEK 'GRIP OP VERBONDEN PARTIJEN IN HET SOCIAAL DOMEIN

40

De voorzitter memoreert dat de Rekenkamercommissie Kerkrade onderzoek heeft gedaan naar de grip op verbonden partijen in het Sociaal Domein. Met dit onderzoek wil de Rekenkamer helder maken hoe de gemeente de financiën en de bestuurlijke belangen in verbonden partijen heeft ingericht en hoe de informatievoorziening over verbonden partijen is georganiseerd. Het voorstel is het rapport ter kennisgeving
45 aan te nemen.

De heer Dahlmans geeft aan dat de Rekenkamercommissie een onafhankelijk instrument van de raad is met als doel de doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het bestuur gevoerde gemeentelijke beleid te onderzoeken. Dit Rekenkamerrapport was gereed in april 2017. Daarna is het rapport, inclusief conclusies en
50 aanbevelingen, op 17 mei jl. met het college en ambtenaren besproken en naar aanleiding van deze bespreking heeft de Rekenkamercommissie enkele cosmetische aanpassingen gedaan. Daarna heeft het college zijn mening over het Rekenkamerrapport op papier gezet en hierna kreeg de raad eind juni jl. het rapport van de Rekenkamercommissie, inclusief de visie van het college. Dit is niet de goede weg. Het CDA past ervoor als raad voorgeschoteld te krijgen wat het college wil vertellen.

Deze werkwijze stelt de onafhankelijkheid van de Rekenkamercommissie ter discussie en hij vraagt de bevestiging van de voorzitter van de Rekenkamercommissie dat dit één keer en nooit meer is. In het rapport staan zaken met betrekking tot het weerstandsvermogen van de gemeente Kerkrade in relatie tot de financiële risico's van verbonden partijen en er wordt o.a. geconstateerd dat het ontbreekt aan een aantal zaken, zoals

- 5 een overzicht van de totale risico's van verbonden partijen, een overzicht van het vermogen dat hier per verbonden partij tegenover staat, een overzicht van het tekort aan vermogen om de risico's te kunnen afdekken en een overzicht van het aandeel van de gemeente Kerkrade in dit tekort. Het college constateert op basis daarvan dat een totaaloverzicht van de totale risico's ontbreekt en het doet zelfs de aanbeveling om in de paragraaf Weerstandsvermogen te kwantificeren welke risico's de verbonden partijen lopen. Het college
10 stelt ook voor dat het beziet in hoeverre kan worden overgegaan tot het meer kwantificeren van de risico's in de planning&controldocumenten. Hij viel van de ene verbazing in de andere toen hij het collegeadvies las. Het CDA Kerkrade heeft al drie jaar lang, zowel bij de behandeling van de Voorjaarsnota, als bij de behandeling van de begroting, het college gevraagd de risico's te kwantificeren in plaats van overal in de risicoparagraaf P.M op ten nemen. Het college gaf steeds het antwoord: het is moeilijk, het kan niet, de
15 planning&controlcyclus laat het niet toe en nu wil het externe partijen vragen het wel kwantificeren. Hij vraagt de toezegging van het college dat het tijdens het zomerreces alle risico's van zowel verbonden partijen als die van de gemeente Kerkrade zelf, de risicoparagraaf, in kaart brengt en gekwantificeerd aan de raad overlegt, zonder gebruik te maken van het smoezenboek. Het CDA heeft vanaf het begin van deze bestuursperiode aandacht gevraagd voor de besluitvorming van de Gemeenschappelijke Regelingen.
20 Gelukkig wordt in dit rapport en in het collegeadvies geconstateerd dat, zoals het CDA steeds heeft aangegeven, door het deelnemen in een verbonden partij de bestuursbevoegdheden op afstand worden gezet en dat het gevolg daarvan is dat sturing en beheersing van verbonden partijen beperkt is. De besluitbevoegdheid ligt bij de verbonden partijen en de daar genomen besluiten zijn bindend voor de deelnemende gemeenten. Het is daarom in feite uit handen gegeven. In de recente commissievergadering
25 AZM heeft het CDA op basis van een al eerder ingediend agenderingsverzoek over de wijze van besluitvorming Gemeenschappelijke Regeling de toezegging gekregen dat de besluitvorming van de Gemeenschappelijke Regelingen op de agenda van de commissie GEZ van september a.s. wordt geplaatst. Hij wacht die hopelijk inhoudelijke discussie met het college en de commissie vooralsnog af. Met inachtneming van bovenstaande opmerkingen neemt hij het Rekenkamerrapport ter kennisgeving aan.

- 30 De heer Roland is erg benieuwd naar de antwoorden van de voorzitter van de Rekenkamer en het college op de vragen van de heer Dahlmans. Ons Kerkrade heeft in het interview met de onderzoeker aangegeven dat de grip op de verbonden partijen zeer gering is. Meestal kan men alleen gevoelens weergeven over het reilen en zeilen van een verbonden partij en omdat een raadslid niet deelneemt in het Dagelijks Bestuur, staat die ver
35 van de besluitvorming af en bestaat er afhankelijkheid van de positie van de stemverhouding van de gemeente in een Gemeenschappelijke Regeling. Bij een openeindregeling is dat in principe vrij simpel, bij een tekort wordt dit gedeeld, maar het is minder eenvoudig als je een verandering in een Gemeenschappelijke Regeling wilt brengen, dan bestaat er afhankelijkheid van anderen en de stempositie. Het was goed te constateren dat Ons Kerkrade niet alleen het gevoel heeft als raadslid te weinig kennis te
40 hebben in verband met de afstand tot de besluitvorming, maar dat een raadslid ook afhankelijk is van de transparantie van een Gemeenschappelijke Regeling. Hij bedankt de samenstellers voor het duidelijke verslag.

- Mevrouw Laumann geeft aan dat de SP al in de commissievergadering AZM heeft opgemerkt niet blij met de
45 gang van zaken met betrekking tot dit Rekenkameronderzoek te zijn en dat is gebleken dat de SP daarin niet alleen staat. Volgens het college is dit rapport niet Kerkraads genoeg en is niet specifiek genoeg ingegaan op de vier verbonden partijen die hadden moeten zijn onderzocht. De heer Lindelauf was het hiermee ten dele eens. Hij gaf ook aan dat dit een gevolg is van het niet doorgaan van de geplande raadsconferentie, waarin de raad de specifiek op Kerkrade toegespitste input had moeten geven. De essentiële raadsconferentie is niet
50 doorgegaan vanwege onvoldoende aanmeldingen. Lokaal Alternatief gaf aan dat het erg teleurstellend moet zijn geweest dat de raad niet thuis gaf. De SP begrijpt die teleurstelling, maar er is niet onderzocht of gevraagd waarom er te weinig aanmeldingen waren. Ze wijst er nogmaals op dat geen enkele fractie naar dit onderzoek heeft gevraagd, terwijl meerdere fracties in de raad wel voorstellen voor andere onderzoeken hebben gedaan.

Los van het feit dat een Rekenkamercommissie zelfstandig mag beslissen, waren dat onderzoeken die ook aan de behoeften van het college tegemoet zouden zijn gekomen omdat ze echt op Kerkrade toegespitst zijn. Dit onderzoek naar grip op verbonden partijen is al in veel andere gemeenten uitgevoerd en de problemen die gemeenteraden daar ondervinden zijn logischerwijs vergelijkbaar met die in Kerkrade. De conclusies en

- 5 aanbevelingen uit die al bestaande rapporten zijn daarom ook van toepassing op de Kerkraadse situatie. De SP heeft, zoals het CDA ook al opmerkte, bezwaren tegen de gang van zaken, waarbij de Rekenkamer eerst met het rapport naar het college is gegaan. Het gaat hier niet over wantrouwen, maar over bevoegdheden, het volgen van de juiste procedures en het afhandelen hiervan. Het verbaast haar helemaal dat de adviezen al in de commissie AZM worden besproken, zonder dat de raad zich al een mening over dit onderzoek heeft
- 10 gevormd. De heer Dautzenberg zei dat het hier over de raad gaat en dat het college hier los van staat. Het gaat erom wat de raad met dit rapport wil doen en het is daarom de bedoeling dat de raad dit stuk bespreekt en adviezen formuleert en dat het college er vervolgens mee aan de slag gaat en niet andersom. Ze wil graag een reactie van de voorzitter van de Rekenkamercommissie.
- 15 De voorzitter zegt dat een fractie één spreekbuis heeft. Dit wordt normaal in een commissie besproken en er is afgesproken om het zo effectief mogelijk te doen. Als twee mensen van één partij willen spreken, moet dit van te voren worden doorgegeven. Hij geeft aan dat vragen aan de raad zelf worden gesteld en dat hij de zaken naar het college doorgeleidt.
- 20 De heer Van Beek vindt de adviezen 2 en 3 in het Rekenkamerrapport goede adviezen die zo moeten worden uitgevoerd. Ze sluiten aan op de herhaalde vraag van de SP naar een aanpak om daadwerkelijk te komen tot een kwantificering van de risico's en een goed risicomanagement. In het geval van de verbonden partijen is het volgens de SP een onmisbaar onderdeel dat nodig is om tijdig te kunnen bijsturen. De voorzitter van de Rekenkamercommissie, de heer Dautzenberg, zei in de commissie AZM dat deze rapportage vooral is
- 25 bedoeld voor de raad en het is daarom opmerkelijk dat het rapport alleen is behandeld in de commissie AZM. Burgerbelangen gaf aan dat deze rapportage niet als bespreekstuk naar de raad hoeft en hij vraagt naar de redenen hiervan. Meerdere fracties hebben opgemerkt dat deze rapportage ook naar de verbonden partijen had moeten worden gestuurd. De heer Dautzenberg gaf aan dat aan het college en de verbonden partijen de vraag is gesteld: dit is de rapportage, kijk ernaar en zijn dit de benoemde zaken? Hij begrijpt dat er al een
- 30 rapportage naar de verbonden partijen is gestuurd voordat deze in de raad is besproken. Hij vraagt naar de reactie van de verbonden partijen op deze rapportage. De heer Lindelauf gaf aan dat de rapportage eerst aan de gesprekspartners, te weten het college en de verbonden partijen, is gestuurd om te zien of het rapport correct weergeeft wat er is besproken. Hij vraagt de voorzitter van de Rekenkamercommissie waarom de raadsleden naar aanleiding van hun inbreng niet naar een reactie is gevraagd. Die hebben ook meningen
- 35 gegeven en die meningen hadden ook moeten worden gevalideerd voor ze in dit rapport worden opgenomen.

De heer Iding heeft kennisgenomen van dit Rekenkameronderzoek.

- 40 De heer Heijltjes gaat als ex voorzitter van de Rekenkamercommissie terug in de tijd. Hij denkt dat de SP even moet opzoeken over welke zaken de Rekenkamercommissie alleen mag beslissen en hoe de uitvoering daarvan mag zijn. Er is een gentlemen's agreement over hoe met rapporten wordt omgegaan en dat heeft de raad destijds unaniem aangenomen. Hij denkt dat dit rapport niet in de raad hoeft te worden behandeld omdat alle rapporten normaal gesproken in de commissies worden behandeld. Het is een lijvig rapport
- 45 waarin de vier Gemeenschappelijke Regelingen, de WOZL, de GGD, de Centrumregeling Inkoop Jeugdhulp en de kredietbank de krenten zijn die eruit moeten komen, maar er zit nog heel veel meer in en het is in de commissievergadering besproken. Hij dankt de Rekenkamercommissie voor het rapport. De aanbevelingen worden aangenomen en hij heeft kennisgenomen van alles wat er is.
- 50 De heer Van Drunen vindt het een helder, duidelijk en zeer omvangrijk verslag. Hij neemt het rapport ter kennisgeving aan en gebruikt de inhoud van het rapport voor toekomstige besluitvorming.

Mevrouw Bremen is erg tevreden over het rapport. Ze heeft haar teleurstelling uitgesproken over het feit dat de interactieve sessie, die een vernieuwende bijdrage had kunnen leveren, niet heeft plaatsgevonden.

Ze vindt dat degenen die zijn afgehaakt zich dit mogen aantrekken en dat niet hoeft te worden uitgezocht waarom mensen niet zijn gekomen. Als er een dringende reden is, neemt ze aan dat dit direct ter argumentering voor de afwijzing van de bijeenkomst is. Ze heeft in de commissie ook aangegeven verheugd te zijn dat het college de aanbevelingen wil oppakken. Ze gaat akkoord met het rapport.

5

De heer Paas vindt dat de bestuursbevoegdheid door Gemeenschappelijke Regelingen op afstand wordt gezet, waardoor het vaak lastig is grip te houden op de verbonden partijen. Het doet hem deugd dat het college de in het rapport gedane aanbevelingen onderschrijft. Het voordeel van het rapport is sowieso dat de raad zich bewuster wordt van of wel of niet aan een Gemeenschappelijke Regeling moet worden meegedaan en welke consequenties dat heeft in het kader van de besluitvorming. Hij vindt het een goed rapport en de Ouderenpartij stemt ermee in.

10

Mevrouw Van Soest geeft aan dat ook GroenLinks graag had gezien dat het rapport eerst naar de raad was gegaan. Het is een lijk en duidelijk uitgewerkt rapport. Ze onderschrijft de adviezen en ze spreekt de hoop uit dat deze ter harte worden genomen omdat hierdoor de effectiviteit, efficiëntie, transparantie en kwaliteit worden verbeterd, waardoor informatiestromen naar de raad automatisch ook verbeteren en de raad beter op de hoogte is en een nog gedegener standpunt kan formuleren. Hiermee wordt alles transparanter, GroenLinks vraagt altijd om transparantie, en daarom ondersteunt ze het. In de reactie van het college op dit rapport staat dat het college heeft geconstateerd dat de gevoelens en de geformuleerde aanbevelingen universeel en niet typisch Kerkraads zijn. Dat betekent dat Kerkrade niet afwijkt van andere gemeenten in Nederland en dat geeft aan dat er niet alleen in Kerkrade, maar in heel Nederland nog erg veel werk aan te de winkel is om duidelijker en transparanter te zijn. Ze neemt het rapport aan zoals het er ligt.

15

20

De heer Van Beek is het niet eens met de heer Heijltjes die zegt dat het genoeg is als het rapport in de commissie AZM wordt besproken omdat deze commissie niet de gehele raad is en de Rekenkamercommissie niet alleen een controle-instrument voor de commissie AZM is. Hij vindt het daarom gepast dat de hele raad hierover een mening en een zienswijze kan geven er over in gesprek kan gaan.

25

De voorzitter brengt de kritische opmerkingen over aan het college.

30

De heer Dautzenberg geeft aan dat de Rekenkamercommissie in dezen te goeder trouw heeft gehandeld omdat hoor en wederhoor sinds de oprichting van de Rekenkamercommissie een standaard werkwijze is. Na gesprekken wordt altijd geverifieerd of de Rekenkamercommissie goed heeft begrepen wat er is gezegd. Er worden geen zaken achtergehouden, maar het heeft te maken met accuratesse. De cosmetische aanpassingen zijn niet inhoudelijk, maar ze hebben te maken met punten en komma's. Er wordt opgemerkt dat de raad niet is bevraagd over dit onderwerp. De Rekenkamercommissie kan zelfstandig een besluit nemen over een aantal zaken. Het was in Kerkrade, maar ook in andere gemeenten actueel om dit thema op te pakken. Dit thema is zelfs aan de orde in de samenwerking met andere gemeenten in Parkstad. De Rekenkamercommissie heeft gehandeld zoals altijd is gehandeld. Als dat anders moet, ligt die vaststelling niet bij de Rekenkamercommissie, maar ergens anders.

35

40

De heer Dahlmans vindt dat hoor en wederhoor bij het proces hoort, maar dat dit niet betekent dat het rapport moet worden aangepast en zeker niet dat het college om een visie wordt gevraagd voor een rapport naar de raad gaat. Hij zegt dat de goede procedure is: hoor en wederhoor, alleen ter verifiëring of goed is opgeschreven wat is verteld, dan gaat het rapport naar de raad. Die heeft daar een idee over, dat idee gaat naar het van college en die geeft daar zijn visie op en niet andersom. De raad heeft het eerste concept van april jl. niet gezien, hij las dat er cosmetische aanpassingen zijn gedaan en hij met zelf maar verzinnen wat een cosmetische aanpassing is. Hij hoort graag of de door hem geschetste procedure in de toekomst wordt gehanteerd. Als het op de huidige manier blijft gaan, maakt de Rekenkamercommissie zich in zijn ogen overbodig.

45

50

Mevrouw Laumann sluit zich aan bij de woorden van de heer Dahlmans. De samenstelling van de Rekenkamercommissie gaat veranderen en ze denkt dat dit het laatste onderzoek in deze vorm was.

Ze wil weten waarom het wel is gevalideerd bij het college en mensen van de verbonden partijen en niet bij de raadsleden, die ook graag van te voren hadden gezien of de door hen geventileerde mening goed is overgekomen.

- 5 Mevrouw Bremen zegt dat de commissievergadering was bedoeld om daarover uitgebreid te spreken.

De heer Heijltjes zegt dat de rapporten altijd zoals nu over de Bühne zijn gegaan. Als dit niet goed is, is het aan de raad om dit anders te doen. De Rekenkamercommissie heeft niet anders gehandeld dan anders.

- 10 De voorzitter leidt de kritische opmerkingen van een aantal partijen door naar het college. Een van de vragen is om hierop terug te komen en als het college daarmee akkoord gaat, kan daarover worden gesproken. De onafhankelijke Rekenkamercommissie bepaalt zelf op welke wijze ze inhoud geeft aan het onderzoek en dat is gebeurd. Daarover kan een andere mening zijn, maar dit is de lijn.
- 15 De heer Dahlmans doet de suggestie de procedure te agenderen in het najaar van 2017, als de Rekenkamercommissie sowieso op de agenda staat.

Het Rekenkamercommissierapport wordt, conform voorstel, voor kennisgeving aangenomen.

- 20 PUNT 10

SLUITING

De voorzitter geeft aan dat het tijdens het WMC ontzettend veel in de stad wordt gedaan en hij wenst iedereen een fijn WMC. Er is een aantal bandjes gemaakt die hij na afloop aan de raadsleden uitdeelt.

- 25 Daarmee kan 'WMC verbindt Kirchroa' worden geuit. Hij wenst iedereen een fijne vakantie.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Kerkrade in zijn openbare vergadering van 27 september 2017.

30

De raad voornoemd,

De voorzitter,

De griffier,